

100 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО
НА АНДРЕ БУКУРЕЩЛИЕВ
ANDRÉ BOUCOURECHLIEV'S
100TH ANNIVERSARY

„Текст II“ на Андре Букурещлиев – мобилност
във фиксираната електроакустична медия

Владимир Влаев*

Резюме: В годината, в която се навършват 100 години от рождението на композитора Андре Букурещлиев, текстът насочва вниманието към неговата ранна електроакустична композиция *Текст II* (1959). Творбата се отличава с оригинален и новаторски подход при постигането на мобилност в рамките на електроакустичната медия почти десетилетие преди да се появи първият от знаменитите му „Архипелази“, изследващи отворената форма. Макар звуковият материал на композицията да е фиксиран върху две магнетофонни ленти, изпълнението ѝ се отличава с вариантност, възможна благодарение на (както го нарича Букурещлиев) „асинхронното разгръщане – с множество изходни точки“ на двата записа. Предложеният анализ на композицията я ситуира в супра-, макро-, мецо- и микровремева рамка – от културния контекст към структурата и материала. Заедно с това статията обръща внимание на средствата, с които авторът постига мобилност в контекста на фиксираната медия. За целите на анализа използвам два издадени записа, в които три отличаващи се версии на пиесата подчертават нейната неопределеност. Освен това текстът предлага хипотеза за възможно „грануларно намерение“

* Владимир Влаев – докторант, сектор „Музика“, Институт за изследване на изкуствата, Българска академия на науките; e-mail: vladimirvlaev@yahoo.com

Владимир Влаев • „Текст II“ на Андре Букурещлиев – мобилност...

от страна на Букурещлиев при композирането на *Текст II*, която се нуждае от допълнително проучване.

Ключови думи: *Букурещлиев, „Текст II“, електроакустична музика, неопределеност, отворена форма, musique expérimentale*

Литература / Bibliography

Каранлъков, Лъчезар (1993). Музиката е система от разлики. Разговор с Андре Букурещлиев. – В: *Култура*, № 35, 27 август 1993, с. 3 [Karanlakov, Lachezar (1993). Muzikata e sistema ot razliki. Razgovor s André Boucourechliev. – In: *Kultura*, № 35, 27 avgust, 1993, s. 3].

Analogique B (1959). Analogique B. – In: *iannis-xenakis*. <https://www.iannis-xenakis.org/en/analogique-b/> (12.05.2025).

An Anthology of Noise & Electronic Music (2007). An Anthology of Noise & Electronic Music, vol. 5. – In: *Spotify*. https://open.spotify.com/album/0yqoJ1Ey5v9Q4Ms8Wh6XRI?si=MgjxlLZNQCW0Jk18_7plvQ (11.05.2025).

Boucourechliev, André (1960). La musique électronique. – In: *Esprit*, № 280, 1960, pp. 98 – 110.

Boucourechliev, André (1995a). Sous le signe du virtuel. – In: *Dire la musique*. Paris: Minerve, 1995, pp. 181 – 182.

Boucourechliev, André (1995b). Tone Roads. – In: *Dire la musique*. Paris: Minerve, 1995, pp. 183 – 187.

Boucourechliev, André (2004). Текст към CD Thrène, 2004, CD INA 275952.

Castanet, Pierre Albert (2014). Le savoir-faire empirique d'André Boucourechliev? À propos des œuvres expérimentales de la fin des années 1950. – In: *La Revue du Conservatoire* [Online]. <https://larevue.conservatoiredeparis.fr:443/index.php?id=1052> (10.05.2025).

Ducharme, Jean (1996). L'un et l'autre dans la musique d'André Boucourechliev. Lille: Atelier national de reproduction des thèses, 1996.

Ducharme, Jean (2007). André Boucourechliev. Pianiste, écrivain de musique et compositeur, 2007. <https://brahms.ircam.fr/fr/composer/andre-boucourechliev/workcourse> (10.05.2025).

Eco, Umberto (1989). The Open Work. Cambridge: Harvard University Press, 1989.

Groupe de Recherches Musicales de la R.T.F. (1962). Groupe de Recherches Musicales de la R.T.F. – In: *Discogs*. <https://www.discogs.com/release/1481118-Groupe-De-Recherches-Musicales-De-La-RTF-Musique-Experimentale> (11.05.2025).

Pousseur, Henri (2004). Série et harmonie généralisées: une théorie de la composition musicale: Ecrits, 1968 – 1998, edited by Pascal Decroupet. Wavre: Editions Mardaga, 2004.

Roads, Curtis (1996). The Computer Music Tutorial. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 1996.

Roads, Curtis (2001). Microsound. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 2001.

Simoni, Mary (2017). The Analysis of Electronic Music. – In: *The Cambridge Companion to Electronic Music*. Cambridge: Cambridge University Press, 2017, pp. 274 – 298.

Solomos, Makis (2006). The Granular Connection (Xenakis, Vaggione, Di Scipio...). Symposium The Creative and Scientific Legacies of Iannis Xenakis International Symposium. University of Guelph, Ontario, Canada, 2006.

Tazelaar, Kees (2013). On the Threshold of Beauty: Philips and the Origins of Electronic Music in the Netherlands 1925 – 1965. Rotterdam: V2_Publishing, 2013.

Tremblay, Gilles (2006). Gilles Tremblay. – In: *Ircam*. <https://brahms.ircam.fr/en/gilles-tremblay> (12.05.2025).

Vaggione, Horacio (2005). Notes on Atem. – In: *Contemporary Music Review*, Vol. 24, 2005, No. 4, pp. 339 – 349.

Vickers, Earl (2010). The Loudness War: Background, Speculation and Recommendations. AES 129th Convention, San Francisco, CA, USA, 2010.

Xenakis, Iannis (1992). Formalized Music: Thought and Mathematics in Composition. New York: rev. ed. Stuyvesant, Pendragon Press, 1992.

22. Festival Internazionale di Musica Contemporanea (1959). 22. Festival Internazionale di Musica Contemporanea. – In: *ASACdati. La Biennale di Venezia, 1959*. <https://asac.labiennale.org/attivita/musica/annali?anno=1959> (11.05.2025).